

ları ele almaktadır. 2. *Delâil-i Nübüvvet-i Muhammedî** ve *Şemâil-i Fütüvvet-i Ahmedî*. 1552-1557 yılları arasında kaleme alınmış görünen bu eser, Molla Miskin diye tanınan Horasanlı Muînüddin Muhammed b. Abdullah el-Ferâhî'nin (ö. 954/1547) *Me'âricü'n-nübüvve fi me-dârici'l-fütüvve* adlı Farsça siyer kitabının Türkçe çevirisidir. 3. *Hedîyyetü'l-mü'mînîn*. Çeşitli dinî konulara dair küçük bir risâledir. 4. *Cevâhirü'l-ahbâr fi hasâili'l-ahyâr*. Ebû Hafs Sirâcüddin Ömer b. İbrâhîm el-Ensârî'nin Kur'an'daki Kissa-i Yûsuf'a dair *Zehrü'l-kimâm* adlı Arapça eserinin Türkçe tercümesi olup 972'de (1565) yazılmıştır (din ve ahlâkla ilgili eserleri ve bunların yazma nüshaları hakkında daha geniş bilgi için bk. Uzunçarşılı, *Belleten*, sy. 87, s. 411-415).

Eserlerinin çoğunda kendi manzumeleri bulunan, bazı kaside ve gazelleri olduğu da bilinen Celâlîzâde Mustafâ'nın divanı yoktur.

BİBLİYOGRAFYA:

Celâlîzâde, *Tabakâtü'l-memâlik ve derecâtü'l-mesâlik* (faksimile nşr. P. Kappert: *Geschichte Sultan Süleymân Kânûnîs von 1520 bis 1557, oder Tabakât ül-Memâlik ve Derecât ül-Mesâlik von Celâlîzâde Muştafâ genannt Koça Nişancı*), Wiesbaden 1981; a.mlf., *Selîmnâme* (nşr. Ahmet Uğur — Mustafa Çuhadar), Ankara 1990; Celia J. Kerslake, *A Critical Edition and Translation of the Introductory Sections and the first Thirteen Chapters of the "Selîmnâme" of Celâlîzâde Muştafâ Çelebi* (doktora tezi, 1975), Oxford University; a.mlf., "The Selîmnâme of Celâlîzâde Muştafâ Çelebi as a Historical Source", *Turcica*, IX/2-X, Paris 1978, s. 39-51; Sehi, *Tezkire*, s. 33-34; Aşık Çelebi, *Meşâirü's-şuarâ*, vr. 134*-135*; Latîfi, *Tezkire*, s. 335-337; Atâi, *Zeyl-i Şekâik*, s. 113-114; Peçuyul İbrâhîm, *Târih*, s. 43; Uzunçarşılı, *Merkez-Bahriye*, s. 215, 220, 225-226; a.mlf., "Onaltıncı Asır Ortalarında Yaşamış Olan İki Büyük Şahsiyet: Tosyalı Celâlîzâde Mustafa ve Salih Çelebiler", *TTK Belleten*, XXII/87 (1958), s. 391-441; U. Heyd, *Studies in Old Ottoman Criminal Law* (nşr. V. L. Ménage), Oxford 1973, s. 23-26; Josef Matuz, *Das Kanzleiwesen Sultan Süleymâns des Prachtigen*, Wiesbaden 1974, s. 30-32, ayrıca bk. İndeks; Petra Kappert, "Muştafâ b. Celâlîs "Tabakât el-memâlik" als Quelle für die osmanische Geschichte des 16. Jahrhunderts", *Studi Pre-ottomani e Ottomani: Atti del Convegno di Napoli* 1974, Napoli 1976, s. 135-141; Cornell H. Fleischer, *Bureaucrat and Intellectual in the Ottoman Empire: The Historian Mustafa Âli (1541-1600)*, Princeton 1986, bk. İndeks; Agâh Sirri Levend, "Ümmet Çağında Ahlâk Kitaplarımız", *TDAY Belleten*, sy. 234 (1963), s. 98; M. Tayyib Gökbilgin, "Celâlîzâde", *İA*, III, 61-63; V. L. Ménage, "Djalâlîzâde Muştafâ Çelebi", *EI²* (İng.), II, 400.

CELIA J. KERSLAKE

CELÂLZÂDE SÂLİH ÇELEBİ

(ö. 973/1565)

Kanûnî Sultan Süleyman devrinin tanınmış âlimi.

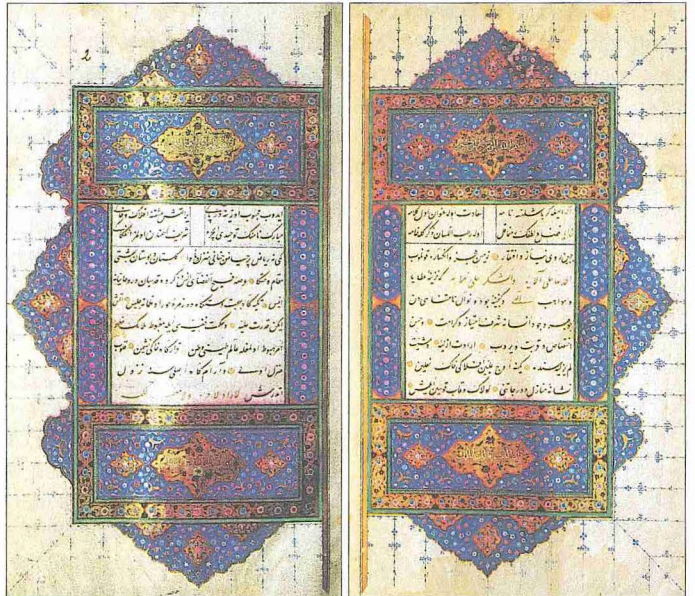
Nişancı Celâlîzâde Mustafa Çelebi'nin kardeşidir. Babasının kadılığı sırasında 900 (1494-95) yılı civarında Vulçitrin'de doğdu. Tahsilini tamamladıktan sonra Kemalpaşazâde'ye intisap ederek derslerine devam etti. Ayrıca Hattat Şeyh Hamdullah'tan hat dersleri aldı; Kemalpaşazâde'nin tarihe ve fıkha dair bazı eserlerini temize çekti.

1520'de Kanûnî Sultan Süleyman'ın tahta çıkışı münasebetiyle, âdet üzere bütün ulemâya dânişmend*lerinden ileri gelenlerini mülâzım verme hakkı tanındığında, Kanûnî'nin hocası Hayreddin Efendi'nin yeterli sayıda talebesi olmadığından Sâlih Çelebi Kemalpaşazâde'den ayrılarak Hayreddin Efendi'nin talebeleri arasında mülâzım oldu. Ancak bu hareketi vefasızlık sayılarak tenkit edildi (Kınalîzâde, I, 548). Böylece 25 akçe yevmiye ile Edirne'de Saraciye Medresesi müderrisliğine gönderildi. Bu görevi sırasında Kanûnî'nin Belgrad, Rodos ve Budin seferlerine dair eserini kaleme aldı. Ayrıca Vezîriâzam İbrâhîm Paşa'nın faaliyetleri hakkında yazdığı ve muhtemelen ağabeyi Mustafa Çelebi vasıtasıyla paşaya sunduğu manzumeleri çok beğenildi ve görevi İstanbul Murad Paşa Medresesi'ne nakledildi. Burada uzun süre müderrislik yaptıktan sonra 1535'te 40 akçe ile Divanyolu'nda Atik Ali Paşa Medresesi'ne geçti. Vezîriâzam Ayas Paşa'ya yazdığı kasideleri beğeni-

lerek bir süre sonra Sahn-ı Semân müderrisliğine getirildi (1536). Bu sırada Kanûnî'nin isteği üzerine Firûz Şah hikâyelerini kısa zamanda Farsça'dan Türkçe'ye tercüme ederek padişaha takdim etti. Ardından da 1542'de Edirne Beyazıt Medresesi müderrisi oldu.

Sâlih Çelebi, ilme ve talebe yetiştirmeye olan hevesi sebebiyle daima müderrisliği tercih etmiş de meslek hayatında bazı önemli kadılıklarda da bulunmuştur. 1544'te Halep kadılığına tayin edilince buraya gitmek zorunda kalmış, iki ay sonra Mısır Beylerbeyi Hadım Dâvud Paşa hakkındaki ithamları araştırmak ve Mısır evkafını teftiş etmekle görevlendirilmiş, bu zor işi de kısa zamanda tamamlayarak İstanbul'a dönmüştür. Bu sırada Halep kadılığı yeniden kendisine verilmek istendiyse de kabul etmediğinden İstanbul Beyazıt Medresesi müderrisliğine tayin edildi (1546). Ancak bu görevi kısa sürdü, tekrar kadılık mesleğine geçerek önce Şam, ardından Mısır kadılığına getirildi. Üç yıl kadar kaldığı bu görevden 1550'de 80 akçe yevmiye ile emekli oldu, ücreti daha sonra 100 akçeye yükseltildi.

Hayatının bundan sonraki yıllarını Eyüp Nişancısı'nda ağabeyi Mustafa Çelebi'nin camii yakınındaki evinde geçiren Sâlih Çelebi, zamanını ilmî araştırma ve eser telifiyle geçirdi. Bu sırada Şehzade Bayezid'in isteği üzerine Cemâleddin Muhammed Avfî'nin tarih ve ahlâka dair Farsça eserini Türkçe'ye çevirdi. Şehzade de 100 akçelik emekli maaşına denk bir ücretle isteği üzerine Eyüp Medresesi müderrisliğinin kendisine verilme-

Celâlîzâde Mustafa Çelebi'nin *Tabakâtü'l-memâlik ve derecâtü'l-mesâlik* adlı eserinin ilk iki sayfası (Süleymaniye Ktp., Ayasofya, nr. 3296)

Celalzâde
Sâlih
Celebî'nin
Nişancı
Camii
hazîresindeki
mezar taşı -
Eyüp /
İstanbul

sini sağladı (1558). Üç yıl sonra gözleri-ne perde inince müderrislikten ayrılmak zorunda kaldı. Vefatında Eyüp'te ağa-beyinin yaptırdığı Nişancı Camii hazîre-sine defnedildi. Manzum mezar taşı ki-tâbesi Mustafa Çelebi'ye aittir.

Sâlih Çelebi'nin hak ve adalet kavram-larına bağlı olduğu, özellikle Mısır, Şam ve Halep'te kadılık yaptığı dönemlerde zorbalığı önlediği ve mazlumları himaye ettiği kaynaklarda belirtilir. Kadı iken merkeze sunduğu tayin tekliflerinde çok titiz ve dürüst davrandığı, o bölgelerin Arap tarihçileri tarafından da kaydedilir.

Eserleri. Sâlih Çelebi çok yönlü bir mü-ellif olup başta tarih olmak üzere ede-biyat, gramer ve fıkıh alanlarında çeşitli eserler kaleme almıştır.

A) Tarihe Dair Eserleri. 1. Târîh-i Sul-tân Süleymân. Bilinen tek nüshası Leip-zig Stadtbibliothek'te bulunan (H. O. Fleischer — F. Delitzsch, s. 522, nr. 288) eser, Kanûnî Sultan Süleyman'ın cülûsun-dan itibaren 935 (1528) yılına kadar ce-reyan eden olayları içine alır. F. Tauer, eserde mukaddimeden sonra 7^b-194^a va-rakları arasında Kanûnî'nin cülûsu, Can-birdi Gazâlî isyanı, Belgrad Seferi, Rodos Seferi, Mısır'da cereyan eden olaylar, Mohaç Muharebesi ve Anadolu'daki is-yanların konu edildiğini, 197. varâğa ka-dar da padişahın Vize taraflarına ava gi-dişi anlatılarak eserin bitirildiğini yazar. Sâlih Çelebi'nin tarihe dair eserleri üze-rinde bir inceleme yapmış olan Hüseyin G. Yurdaydın ise bu eserin bazı kısımla-rının müstakil yazma nüshalar halinde çeşitli kütüphanelerde bulunduğunu, Âşık Çelebi ve Kınalızade Hasan Çelebi tara-fından Celalzâde Sâlih'in Belgrad, Ro-dos ve Mohaç seferlerinin tarihlerini yaz-dığının belirtildiğini, aslında bunların ese-rin çeşitli kısımlarının muhtelif istinsah-ları olduğunu kaydeder. Bu nüshalardan bazılarının müstakil eser özelliği taşıd-ığını da belirten Yurdaydın, Mohaç Se-fe-ri'ne ait kısmın Topkapı Sarayı Müzesi

Kütüphanesi'nde (Revan, nr. 1280) yer alan ve 1530 Ağustosunda tamamlanan *Târîh-i Budin* (*Târîh-i Feth-i Budin*) adıyla kayıtlı müellif nüshasını buna örnek olarak gösterir. Bunun *Târîh-i Üngü-rus* adıyla kayıtlı ikinci bir nüshası Top-kapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde (III. Ahmed, nr. 3096), *Mohaçnâme* adıyla ka-yıtlı diğer bir nüshası ise İstanbul Üniver-sitesi Kütüphanesi'ndedir (TY, nr. 1285). Rodos Seferi'ne ait kısmın (*Rodos Kal'ası Fetihnâmesi*) müstakil bir nüshası, Viya-na'da (Nationalbibliothek, H. O., nr. 159) bulunan bir yazmanın 19^a-39^a varakla-rı arasında yer almakta ve içindeki bir kayıta bunun Celalzâde Sâlih'in "mu-sannif nüshasından" istinsah edildiği be-lirtilmektedir. Ağâh Sırrı Levend, Sâlih Çelebi'nin *Leylâ vü Mecnûn* adlı mes-nevisi ve *Münşeât*'i ile birlikte *Belgrad Fetihnâmesi*'nin bir nüshasının kendi-sinde bulunduğunu yazar (*Gazavatnâme-ler*, s. 379). **2. Târîh-i Mısır.** Müellif, Sü-yûtî, İbn Makrîzî ve Melik İsmâil gibi Arap müelliflerin eserlerinden faydalanarak kaleme aldığı bu eserine Mısır evkafını teftişle görevlendirildiği 1544 yılında başlamış, görevini tamamlayıp 1547'de İstanbul'a döndüğü zaman bitirmiştir. Eserde kâinatın yaratılışından itibaren 953'e (1546) kadar bütünüyle Mısır tari-hi, Mısır'da cereyan eden belli başlı olay-lar, imar faaliyetleri ve özellikle Mem-lûkler ve Osmanlılar zamanında Mısır'ın tarih ve coğrafyası yer yer menkıbeler de eklenerek anlatılmıştır. *Târîh-i Mı-sır*'ın İstanbul Üniversitesi (TY, nr. 778,

1524, 2588, 4134, 4404), Topkapı Sarayı Müzesi (Revan, nr. 1405) ve Süleymaniye (Esad Efendi, nr. 2176; Damad İbrâhim Paşa, nr. 920; Hâlet Efendi, ilâve, nr. 190) kütüphanelerinde çeşitli nüshaları mev-cuttur. Eser ayrıca İspanyola'ya da ter-cüme edilmiştir (Babinger, s. 112).

B) Diğer Eserleri. 1. Kısas-i Behmen Şâh b. Firûz Şâh (*Kısas-i Firûz Şâh Ter-cümesi*). 1536'da Sahn-ı Semân müder-risi olduktan sonra Kanûnî Sultan Süley-man'ın isteği üzerine Farsça'dan tercü-mesine başladığı bu eser sekiz cilttir. Sâlih Çelebi, her cildin sonunda o cildi hangi tarihte ve ne kadar zamanda ta-mamladığını belirtmiştir. Eserin İstan-bul Üniversitesi Kütüphanesi'nde bazı-larının baş tarafı eksik beş cildi ile İst-anbul Belediyesi Atatürk Kitaplığı'nda yine baş tarafı eksik üç cildi mevcuttur (Uzunçarşılı, s. 429-430). Ayrıca IV. cildi Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'n-de bulunmaktadır (Revan, nr. 1485). Bu tercümenin zamanında çok beğenildi-ği kaynaklarda belirtilmektedir. **2. Ter-cüme-i Cevâmiu'l-hikâyât ve levâ-miu'r-rivâyât.** Cemâleddin Muhammed Avfî'nin aslı Farsça olan eserini Kanû-nî'nin oğlu Şehzade Bayezid'in isteği üze-rine tercüme etmiştir. Tarih ve ahlâka dair olan eserde yer yer konulara uygun hikâyeler de anlatılmıştır. Üç büyük cilt-ten meydana gelen tercümenin Süley-maniye (Hekimoğlu Ali Paşa, nr. 603), Top-kapı Sarayı Müzesi (Revan, nr. 1086), Nu-ruosmaniye ve Millet kütüphanelerinde nüshaları mevcuttur (Uzunçarşılı, s. 436-

Celalzâde
Sâlih
Celebî'nin
Târîh-i Mısır
adlı eserinin
ilk sayfası
(Süleymaniye Ktp.,
Esad Efendi,
nr. 2176) ile
*Leylâ vü
Mecnûn*
adlı eserinin
ilk sayfası
(Nuruosmaniye Ktp.,
nr. 3846)

437). 3. *Divan*. "Sâlih" ve "Salâhî" mahlaslarıyla Arapça, Farsça ve Türkçe şiirler yazan Sâlih Çelebi'nin divanı, hayatının sonlarına doğru gözlerine perde indikten sonra hatırında kalan manzumelerini dikte ettirmek suretiyle meydana gelmiştir. Divanın tezhipli ve ta'lik hatla yazılmış güzel bir nüshası Nuruosmaniye Kütüphanesi'nde (nr. 3846). bulunmaktadır. Divanın sonunda "Dürer-i Nesâ-yih" adlı seksen beyitlik nasihatnâme şeklinde bir manzume ile küçük yaşta kaybettiği oğlunun acısıyla kaleme aldığı "Leylâ vü Mecnun" adlı diğer bir manzume yer almaktadır.

Sâlih Çelebi'nin bunlardan başka *Miftâhu'l-'ulûm*, *el-Mevâkıf*, *el-Vikâye* şerhlerine ve *İslâhu'l-İzâh*'a hâşiyeleri bulunmaktadır (Uzunçarşılı, s. 437-438). Ayrıca gözlerine perde inmesi sebebiyle temize çekemediği müsvedde halinde kalmış başka çalışmalarının da olduğu gerek kendisi gerekse Atâi tarafından ifade edilmiştir.

BİBLİYOGRAFYA :

Âşik Çelebi, *Meşâirü's-suarâ*, vr. 214^b-216^a; Latîfî, *Tezkire*, s. 218; Kınalızade, *Tezkire*, I, 548-551; Atâi, *Zeyl-i Şekâik*, s. 47-49; Müstakimzade, *Tuhfe*, s. 229; Hammer (Atâ Bey), VI, 151; *Sicill-i Osmânî*, III, 300; H. O. Fleischer — F. Delitzche, *Catalogus Librorum Manuscriptorum Qui in Bibliotheca Senatoria Civitatis Lipsiensis Asservantur, Codices Orientalium Linguarum*, Grimde 1838, s. 522, nr. 288; *Osmanlı Müellifleri*, II, 278; Levend, *Gazavatnâmeler*, s. 38, 40-42, 47, 379; a.mf., *Leylâ ve Mecnun Hikayesi*, Ankara 1959, s. 278 vd.; Babinger (Üçok), s. 111-113; Abdülkadir Özcan, "Historiography in the Reign of Süleyman the Magnificent", *The Ottoman Empire in the Reign of Süleyman the Magnificent*, İstanbul 1988, II, 185-187; F. Tauer, "Addition à mon ouvrage, Histoire de la Campagne du Sultan Süleyman I er contre Belgrade en 1521, tirées de l'histoire de Süleyman I er par Djelâlzâde Sâlih Efendi", *Ar.O.*, VII/1-2 (1935), s. 191-196; İ. Hakkı Uzunçarşılı, "Onaltıncı Asır Ortalarına Yaşamış Olan İki Büyük Şahsiyet: Tosyalı Celâlzâde Mustafa ve Salih Çelebiler", *TTK Belleten*, XXII/87 (1958), s. 422-441; Hüseyin G. Yurdaydın, "Celâl-zâde Salih'in Süleymannâmesi", *AÜİFD*, XIV (1967), s. 1-12; Tayyib Gökbilgin, "Celâl-zâde", *İA*, III, 63-64; J. R. Walsh, "Djalâlzâde Şâlih Çelebi", *EI²* (İng.), II, 400-401.

DİA

CELÂYİRLİLER

1340-1431 yılları arasında
İran'ın batısı ile Kuzey Irak'ta
hüküm süren Moğol hânedanı.

Hânedana adını veren Celâyir büyük bir Moğol kabilesidir. Bu kabile Moğolistan'ın doğusunda Onon ırmağı kıyılarında ve Moğolistan'ın merkezi Karaku-

rum civarında göçebe olarak yaşıyordu. X. yüzyılda Hıttaylar'ın saldırılarına uğrayan Celâyirliiler zayıfladılar. Ancak bir müddet sonra toparlanarak Cengiz Han'ın kabilesi olan Kuyâtlar'a saldırıp kayıp verdirmelerine rağmen Cengiz Han'ın atalarından Kaydu'nun şiddetle karşılık vermesinden sonra onlarla anlaşmışlar ve daima dost ve müttefik kalmışlardır.

Celâyirliiler, Cengiz Han'ın seferlerine yardımcı kuvvet olarak katılıp onun cephelelerde galip gelmesine yardımcı olmuşlardır. Meselâ Cengiz'in Çin seferinde ordunun sol kanat kumandanı olup Çin'in kuzey kısımlarının ele geçirilmesinde büyük yararlık gösteren, Cengiz'in gelişen olaylar sebebiyle Çin'den ayrılarak Türkistan ve Mâverâünnehir seferlerine çıktığı sırada kendisine Çin'de vekâlet edip ordusunu idare eden Moğol kumandanı Mukalı Noyan, Celâyirliiler'in Cat kabilesi reislerindendi. Bunun oğulları da sonraları yine devlet hizmetinde önemli mevkilerde bulunmuşlardır.

Cengiz Han Moğol, Türk, Tibetli vb. kavimlerin boylarını dağıtarak kendi aslı kuvvetleriyle karıştırıp meydana getirdiği yeni ordu birliklerine Celâyirliiler'i de dahil etmişti. Bu sebeple Celâyirliiler Moğolistan, Çin, Türkistan, Mâverâünnehir ve Kıpçak bölgesine kadar çeşitli sahalara dağılmışlar, bir kısmı da İlhanlılar'ın maiyetinde İran ve Irak'a kadar yayılmışlardır.

İçinde yaşadıkları kavimlere göre nüfus bakımından daha az olmaları, coğrafi yerleşmeye göre Moğol kalmalarını da zorlaştırmıştır. Moğolistan'da kalanların dışında Çin'dekiler Çinileşiyor, Türkistan, Kıpçak, İran ve Irak'takilerin büyük bir bölümü dinin de tesiriyle Türkler'in içerisinde benliklerini kaybediyorlardı. Çağatay ve Timur'un kumandanlarıyla İlhanlılar'ın devlet idaresinde önemli mevkilerde bulunan Celâyirliiler'in sayısı bir hayli kabarıktır. İlhanlı Devleti'ne hizmet eden Celâyirliiler'in en meşhurları ise Hülâgû ile Bağdat'a giren ve Suriye seferine katılan İlkân Noyan ile Geyhatu zamanında beylerbeyilik yapan oğlu Ak Boğa ve bunun Gazan Han ve Olcaytu zamanında valilik yapan oğlu Emîr Hüseyin'dir.

İlhanlı Hükümdarı Ebû Saîd Bahadır Han'ın ölümüyle başlayan taht kavgaları sırasında bağımsız bir devlet kurmak için fırsat bekleyen Emîr Hüseyin'in oğlu Hasan, önce şehzadelerden Muhammed'i destekleyerek onun ilhan olmasını sağladı; ancak şehzadeler arasındaki kanlı mücadeleleri kıskırtmaktan da ge-

ri durmadı. Bu karışıklıklardan faydalanarak büyük dedesi İlkân'a nisbetle İlkânlılar, kabilesine nisbetle de Celâyirliiler adıyla anılan bağımsız bir devlet kurdu (1340). Emîr Çoban'ın torunu Şeyh Hasan'la karıştırılmaması için kendisi daha ziyade Hasan-ı Büzürg diye anılmıştır.

Hasan'ın ölümünden sonra yerine oğlu Şeyh Üveys geçti (1356). Üveys 1358'de Azerbaycan ile Tebriz'i, 1364'te Musul ve Diyarbekir'i ele geçirerek devletin sınırlarını genişletti. Üveys'in oğlu Şeyh Hüseyin, İran'ın doğu bölgesinde bulunan Muzafferîler ve Karakoyunlular ile mücadeleye girdi (1374). Hüseyin'in 1382'de ölümüyle devlet zayıflamaya başladı ve onun iki kardeşi Ahmed ile Bayezid arasında paylaşıldı.

Sultan Ahmed Celâyir'e Azerbaycan ve Irak, Bayezid'e ise geri kalan bölgelerle Irâk-ı Acem verildi. İki kardeş arasındaki mücadele 1384'te Ahmed'in Bayezid'i esir alması ile sonuçlandı. Timur'un bu tarihten başlayarak Kuzey İran ile Ermenistan'ı ve daha sonra 1393'ten itibaren de Bağdat, Diyarbekir ve el-Cezîre bölgelerini ele geçirmesi, Ahmed Celâyir'i Memlük sultanına sığınmaya mecbur etti. Ancak Ahmed, Timur Semerkant'a dönünce Memlük Sultanı Berkuk'un yardımı ile Bağdat'ı geri aldı. Daha sonra Karakoyunlu Kara Yûsuf ile birlikte Timur'a karşı giriştikleri mücadeleyi kaybedince tekrar Mısır'a kaçtılar (1400). Fakat Timur'dan korkan Mısır hükümdarı onları kabul etmeyince Osmanlı Hükümdarı Yıldırım Bayezid'in yanına gittiler. Timur'un Yıldırım Bayezid'den bunları kendisine teslim etmesini istemesi ve bu isteğin Yıldırım Bayezid tarafından reddedilmesi, Ankara Savaşı'na (1402) sebebiyet veren olaylardan biridir. Sultan Ahmed Celâyir, Timur-Yıldırım mücadelesini fırsat bilerek Bağdat'ı ele geçirdiyse de daha sonra burayı Karakoyunlu Kara Yûsuf'a bırakmak zorunda kaldı ve ancak Timur'un 1405'te ölümünden sonra tekrar Bağdat'a hâkim olabildi. Bir müddet sonra Karakoyunlular'la arası açılan Sultan Ahmed onlarla yaptığı mücadeleyi kaybedince kaçmaya çalışırken yakalanıp çocuklarıyla birlikte öldürüldü (813/1410).

Ahmed'in ölümünden sonra Celâyirliiler'in başına henüz küçük yaşta bulunan Şah Veled, ardından Şah Mahmud, Üveys ve Muhammed tahta geçmiştir. Sultan Ahmed Celâyir'in torunu olan Hüseyin son hükümdar olarak tahta geçip bazı yerleri ele geçirdiyse de Karako-